

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

Vendredi
25-03-2011
Après-midi

Vrijdag
25-03-2011
Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
LDD	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Question de M. Bruno Tuybens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la ratification des conventions relatives aux droits de l'homme" (n° 2738) 1

Orateurs: **Bruno Tuybens, Steven Vanackere**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Question de M. Stefaan Vercamer au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "les décorations civiles décernées aux agents de tous les niveaux en récompense de leur ancienneté de service" (n° 3317) 5

Orateurs: **Stefaan Vercamer, Steven Vanackere**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Questions jointes de 7
- Mme Ingeborg De Meulemeester au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la liberté de la presse en Turquie" (n° 3348) 7
- Mme Alexandra Colen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la répression de la liberté d'expression et de la liberté de la presse en Turquie" (n° 3414) 7
- Mme Özlem Özen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la liberté de la presse en Turquie" (n° 3505) 8

Orateurs: **Alexandra Colen, Steven Vanackere**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Questions jointes de 10
- Mme Alexandra Colen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "l'arrestation de leaders de l'opposition iraniens" (n° 3409) 10
- Mme Juliette Boulet au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la situation en Iran" (n° 3432) 10

Orateurs: **Alexandra Colen, Steven Vanackere**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Question de M. Bruno Tuybens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la protection des habitants du camp de réfugiés d'Ashraf" (n° 3467) 11

Orateurs: **Bruno Tuybens, Steven**

INHOUD

Vraag van de heer Bruno Tuybens aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de ratificatie van Mensenrechtenverdragen" (nr. 2738) 1

Sprekers: **Bruno Tuybens, Steven Vanackere**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

Vraag van de heer Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de burgerlijke eretekens voor dienstanciënniteit aan personeelsleden van alle niveaus" (nr. 3317) 5

Sprekers: **Stefaan Vercamer, Steven Vanackere**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

Samengevoegde vragen van 7
- mevrouw Ingeborg De Meulemeester aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de persvrijheid in Turkije" (nr. 3348) 7
- mevrouw Alexandra Colen aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de onderdrukking van de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid in Turkije" (nr. 3414) 7
- mevrouw Özlem Özen aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de persvrijheid in Turkije" (nr. 3505) 7

Sprekers: **Alexandra Colen, Steven Vanackere**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

Samengevoegde vragen van 9
- mevrouw Alexandra Colen aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de arrestatie van Iraanse oppositieleiders" (nr. 3409) 9
- mevrouw Juliette Boulet aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de toestand in Iran" (nr. 3432) 10

Sprekers: **Alexandra Colen, Steven Vanackere**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

Vraag van de heer Bruno Tuybens aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de bescherming van de bewoners van het Ashraf-vluchtelingenkamp" (nr. 3467) 11

Sprekers: **Bruno Tuybens, Steven**

Vanackere, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Vanackere, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

Questions jointes de 13
 - M. Bruno Tuybens au vice-premier ministre et 13
 ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "le rapport annuel de 'Human Rights Watch'" (n° 3468)
 - M. Tanguy Veys au vice-premier ministre et 13
 ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "le rapport annuel de 'Human Rights Watch'" (n° 3638)
Orateurs: **Bruno Tuybens, Tanguy Veys, Steven Vanackere**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Samengevoegde vragen van 13
 - de heer Bruno Tuybens aan de vice- 13
 eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "het jaarverslag van Human Rights Watch" (nr. 3468)
 - de heer Tanguy Veys aan de vice-eersteminister 13
 en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "het jaarverslag van Human Rights Watch" (nr. 3638)
Sprekers: **Bruno Tuybens, Tanguy Veys, Steven Vanackere**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

Questions jointes de 19
 - Mme Alexandra Colen au vice-premier ministre 19
 et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la situation à Bahreïn" (n° 3552)
 - M. Peter Luykx au vice-premier ministre et 19
 ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "les troubles persistants à Bahreïn" (n° 3571)
Orateurs: **Alexandra Colen, Steven Vanackere**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Samengevoegde vragen van 19
 - mevrouw Alexandra Colen aan de vice- 19
 eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de situatie in Bahrein" (nr. 3552)
 - de heer Peter Luykx aan de vice-eersteminister 19
 en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de blijvende onrust in Bahrein" (nr. 3571)
Sprekers: **Alexandra Colen, Steven Vanackere**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

Question de Mme Alexandra Colen au vice- 20
 premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la situation au Yémen" (n° 3553)
Orateurs: **Alexandra Colen, Steven Vanackere**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Vraag van mevrouw Alexandra Colen aan de vice- 20
 eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de situatie in Jemen" (nr. 3553)
Sprekers: **Alexandra Colen, Steven Vanackere**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

Question de M. Tanguy Veys au vice-premier 22
 ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la nouvelle loi de la Knesset qui impose la transparence financière aux ONG bénéficiant d'un soutien financier de l'étranger" (n° 3637)
Orateurs: **Tanguy Veys, Steven Vanackere**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Vraag van de heer Tanguy Veys aan de vice- 21
 eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de nieuwe wet van de Knesset die financiële transparantie oplegt aan ngo's die financieel gesteund worden door het buitenland" (nr. 3637)
Sprekers: **Tanguy Veys, Steven Vanackere**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

Question de M. Tanguy Veys au vice-premier 24
 ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la suspension d'une loi en projet qui prévoit la restitution de propriétés privées saisies en Pologne pendant l'Holocauste ainsi qu'une compensation" (n° 3639)
Orateurs: **Tanguy Veys, Steven Vanackere**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles

Vraag van de heer Tanguy Veys aan de vice- 23
 eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de opschorting van een geplande wet die voorziet in de teruggave en compensatie van tijdens de Holocaust in beslag genomen privé-eigendommen in Polen" (nr. 3639)
Sprekers: **Tanguy Veys, Steven Vanackere**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen

COMMISSION DES RELATIONS
EXTÉRIEURES

du

VENDREDI 25 MARS 2011

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

VRIJDAG 25 MAART 2011

Namiddag

Le développement des questions et interpellations commence à 15.02 heures. La réunion est présidée par M. François-Xavier de Donnea.

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 15.02 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer François-Xavier de Donnea.

01 **Vraag van de heer Bruno Tuybens aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de ratificatie van Mensenrechtenverdragen" (nr. 2738)**

01 **Question de M. Bruno Tuybens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la ratification des conventions relatives aux droits de l'homme" (n° 2738)**

01.01 **Bruno Tuybens** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag handelt over de ratificatie van mensenrechtenverdragen en –protocollen. Het is belangrijk om een goed figuur te slaan op de UPR, de Universal Periodic Review van ons land in de VN-Mensenrechtenraad, waar men rapporteert over de situatie van het ratificatieproces van een aantal belangrijke mensenrechtenverdragen. Ik denk niet dat wij daar goed zullen scoren. Wij zijn op dit ogenblik geen goede leerling wat het ratificeren van verdragen betreft.

Aan het begin van het parlementaire jaar heb ik drie resoluties ingediend om een drietal mensenrechtenverdragen te ratificeren met het verzoek aan de regering om dat voor het einde van dit parlementaire jaar te voleindigen. Die drie resoluties zijn recent op de agenda van deze commissie gezet.

De eerste resolutie is het Optioneel Protocol bij het VN-Verdrag tegen folteren en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandelingen of bestraffingen, ook wel OPCAT genoemd. Het protocol werd op 18 december 2002 door de Algemene Vergadering van de VN aangenomen en is in juni 2006 in werking getreden. België heeft het protocol weliswaar op 24 oktober 2005 ondertekend. Op dit ogenblik hebben meer dan zestig landen dit protocol geratificeerd. In tegenstelling tot onze buurlanden behoort België niet tot deze groep.

Ik heb het gevoel dat er aan dit protocol jammer genoeg heel wat communautaire aspecten zijn verbonden. België beschikt wel over het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding maar volgens de Principes van Parijs wordt dat met een B-status bedacht, en terecht. Op dit ogenblik kunnen wij niet bouwen aan de nationale Mensenrechtencommissie die zou moeten worden opgericht als toezichtmechanisme ten uitvoering van de OPCAT.

01.01 **Bruno Tuybens** (sp.a): Le Conseil des droits de l'homme de l'ONU rédigerait en mai son Examen Périodique Universel (EPU) sur l'état de ratification des traités relatifs aux droits de l'homme. La Belgique n'est actuellement pas un bon élève en la matière. Au début de l'année parlementaire, j'ai déposé trois résolutions visant à demander la ratification de trois conventions en matière de droits de l'homme avant la fin de l'année. Ces trois résolutions viennent seulement d'être portées à l'ordre du jour de notre commission.

La première concerne le protocole facultatif à la convention des Nations Unies contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants (OPCAT). Cette convention signée par la Belgique le 24 octobre 2005 est entrée en vigueur en juin 2006. Toutefois, contrairement à plus de soixante pays, la Belgique ne l'a pas encore ratifiée. J'ai le sentiment que le problème est d'ordre communautaire. En Belgique, le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le

Een tweede resolutie is Protocol nr. 12 bij het Europees Verdrag tot de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Ons land heeft dit Protocol in november 2000 ondertekend, ruim tien jaar geleden. Een totaal van achttien landen, een cijfer van juli 2010, bracht sindsdien het ratificatieproces tot een goed einde.

Misschien zijn er nu al bijgekomen. Nederland en het Groothertogdom Luxemburg bijvoorbeeld zijn daarbij. Het is jammer dat dit protocol, dat een algemeen discriminatieverbod bepaalt, tot nu toe niet geratificeerd is door ons land.

Een derde protocol is dat bij het VN-Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten. Ik ben altijd verheugd van u te vernemen dat u de mensenrechten ondeelbaar en onvervreemdbaar noemt. Dat betekent dat er geen hiërarchie bestaat tussen de diverse mensenrechten. Ons land heeft inzake dit optionele protocol een belangrijke rol gespeeld in de onderhandelingen, maar tot nu toe heeft dit niet geresulteerd in de ratificatie ervan.

België was bij de eerste landen die dit protocol ondertekenden, op 24 september 2009. Ondertussen zijn er minstens 33 ondertekenaars. Wij hopen dat de ratificatie er snel komt.

Deze protocollen zijn nog niet behandeld in de Kamer. Intussen schrijden de maanden voort. Wij hopen dat de regering – ook al is zij in lopende zaken – wil meewerken om de ratificatie van deze protocollen aan het Parlement voor te leggen zodat wij tot ratificatie kunnen overgaan.

Mijn vraag aan u is vooral wat de stand van zaken is in deze dossiers.

racisme s'est vu conférer à juste titre un statut B en vertu des Principes de Paris. L'absence de ratification par notre pays nous empêche de créer une commission nationale des droits de l'homme qui serait chargée de veiller à la mise en œuvre de l'OPCAT.

La deuxième résolution concerne le protocole n° 12 à la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signé par notre pays en novembre 2000. En juin 2010, 18 pays – dont ne fait pas partie la Belgique – l'avaient déjà ratifié.

Une troisième résolution a trait au protocole optionnel au Traité des Nations Unies en matière de droits économiques, sociaux et culturels. Notre pays a joué un rôle important dans les négociations mais le texte n'a pas encore été ratifié. Nous avons signé le protocole le 24 septembre 2009. Entre temps, les signataires sont au moins au nombre de 33.

Nous espérons que le gouvernement – fût-il en affaires courantes – soumettra la ratification de ces protocoles au Parlement. Quel est l'état de la situation?

01.02 Minister **Steven Vanackere**: Eerst en vooral, mijnheer Tuybens, het is inderdaad goed dat wij nadenken welk figuur wij zullen slaan naar aanleiding van het universeel periodiek onderzoek dat begin mei doorgaat in Genève. Daar België wel degelijk de belangrijkste verdragen en facultatieve protocollen over de mensenrechten heeft bekrachtigd, ben ik minder dan u bezorgd een slecht figuur te slaan. Ik meen dat wij wat het ratificeren van verdragen betreft al bij al niet zo slecht scoren.

Men moet rekening durven houden met de structurele complexiteit van ons land. In vele gevallen moeten verdragen en protocollen in ons land door meerdere commissies en parlementen behandeld worden voor zij geratificeerd kunnen worden.

Ik geef u graag de stand van zaken van de drie protocollen waarover u spreekt.

Wat het optionele protocol bij het VN-verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandelingen of

01.02 **Steven Vanackere**, ministre: L'examen périodique universel aura lieu début mai à Genève mais je ne pense pas que la Belgique fera pâle figure. Notre pays a ratifié les traités importants. La complexité structurelle de notre pays entraîne souvent des retards, il est vrai.

En ce qui concerne le protocole facultatif à la convention des Nations Unies contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, le SPF Affaires étrangères n'a pas encore reçu de dossier préparatoire d'assentiment du SPF Justice. La création de l'organe

bestraffingen betreft, heeft de FOD Buitenlandse Zaken nog geen voorbereidend instemmingsdossier ontvangen.

Het pilootdepartement daarvoor is de FOD Justitie en het staat u vrij om mijn collega van Justitie daarover te ondervragen. Het is wel een aangelegenheid van voldoende kennis. Wij weten allebei, en u verwijst ernaar en spreekt over communautaire problemen, dat het een institutioneel vraagstuk is. We moeten overgaan tot de oprichting van een orgaan waarbij de keuze van de plek waar wij het ankerpunt voor het protocol zullen oprichten, een aangelegenheid is die niet alleen politieke wil vergt op federaal niveau, maar inderdaad een institutioneel gesprek vergt. Dat is wat ingewikkelder. Ik nodig u uit om met mijn collega van het pilootdepartement Justitie daar verder over te spreken. In de mate dat we nog geen instemmingsdossier hebben ontvangen, kunt u van Buitenlandse Zaken op dit ogenblik geen andere stappen verwachten.

Dat geldt trouwens ook voor het derde punt van het optioneel protocol bij het internationaal verdrag betreffende economische, sociale en culturele rechten. Ook op dit vlak is er nog geen instemmingsdossier bij Buitenlandse Zaken toegekomen. De voorbereidende documenten voor het goedkeuringsproces worden behandeld door de FOD Tewerkstelling. Ik heb begrepen dat ze daar ook mee bezig zijn. Dit verdrag werd, net zoals het andere, gemengd verklaard door de interministeriële conferentie buitenlands beleid op 19 maart 2009, wat betekent dat ook voor dit verdrag zowel het federale niveau, de Gewesten, de Gemeenschappen, de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie en de Franse gemeenschapscommissie bevoegd zijn.

Dan komen we tot het tweede protocol waar u over spreekt, protocol nr. 12 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Daar kan ik u wel bevestigen dat anders dan voor het eerste en het derde dossier, mijn diensten wel over een volledig instemmingsdossier beschikken. Door het ontslag van de regering in april 2010 kon het dossier niet door de Ministerraad worden goedgekeurd. Ook hier gaat het over een protocol dat op intern Belgisch niveau een gemengd karakter heeft, zodat het ook door alle bevoegde parlementen naast het federale moet goedgekeurd worden, wat op dit moment nog niet het geval is.

Ik wil daar kortstondig nog even bij stil staan. In lopende zaken is het de grondwettelijke doctrine dat aan de Ministerraad enkel instemmingsdossiers met verdragen worden voorgelegd, in zoverre de hoogdringendheid van de ratificatie kan worden aangetoond. Deze commissie weet dat we dat twee keer hebben gedaan, met name om te zorgen dat de Benelux nog een legale grondslag zou hebben – het omgekeerde zou bijzonder vreemd zijn geweest – vermits we de datum van 1 januari van dit jaar dienden te respecteren. Het andere dossier betreft de aanpassing met betrekking tot het Europees Parlement, waarbij uiteraard de hoogdringendheid voldoende duidelijk werd aangetoond.

Wij kunnen immers onmogelijk aan onze collega's van de andere Europese lidstaten uitleggen dat zij, omwille van lopende zaken, geen parlementsleden kunnen aanduiden in overeenstemming met het Lissabonverdrag.

concerné requiert non seulement une volonté politique à l'échelon fédéral mais aussi un dialogue institutionnel. M. Tuybens peut toujours interroger le ministre de la Justice à ce sujet.

En ce qui concerne le Protocole facultatif au Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, le SPF Affaires étrangères n'a pas encore reçu non plus de dossier préparatoire d'assentiment du SPF Emploi mais le SPF est en train d'y pourvoir. Ce Pacte a été déclaré mixte par la conférence interministérielle de politique extérieure le 19 mars 2009, ce qui signifie que tant le fédéral que les Régions et les Communautés sont compétents.

Pour ce qui regarde le protocole n° 12 à la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales – qui a également été déclarée mixte –, mes services disposent cette fois d'un dossier d'assentiment. En raison de la démission du gouvernement en avril 2010, le Conseil des ministres n'a pas été en mesure de l'approuver. D'autres parlements compétents ne l'ont pas encore adopté non plus.

Il est de doctrine constitutionnelle qu'un Conseil des ministres en affaires courantes ne peut être saisi que de dossiers d'assentiment dont le caractère urgent de la ratification peut être démontré. Une telle saisine a déjà eu lieu à deux reprises: pour faire en sorte que le Benelux ait encore un fondement légal et afin d'apporter une modification au Parlement européen.

L'urgence des dossiers évoqués par M. Tuybens n'a pas été démontrée. M. Vande Lanotte, coreligionnaire de M. Tuybens, a déjà exprimé son inquiétude concernant le fait que le gouvernement en affaires

Voor de dossiers die hier worden besproken, hoe behartenswaardig verder ook, is die urgentie niet aangetoond.

Ik merk even op dat een partijgenoot van u, senator Vande Lanotte, ook een expert inzake grondwettelijke recht, recent nog in de publieke opinie heeft laten blijken dat hij zich zorgen maakte over het buiten de grenzen treden van hetgeen in lopende zaken moet gebeuren. Mocht ik dus van uw fractie vernemen dat zij daaromtrent een andere positie inneemt, ben ik altijd geïnteresseerd om dat te horen.

01.03 Bruno Tuybens (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb nog een kleine bijkomende vraag. Wanneer heeft de FOD Buitenlandse Zaken het instemmingsdossier gekregen in verband met Protocol nr. 12?

01.04 Minister Steven Vanackere: Ik weet niet of ik het hier bij mij heb en kan u dat niet voor de vuist zeggen. Als ik het in de loop van deze vergadering te weten kan komen, zal ik u dat bezorgen.

01.05 Bruno Tuybens (sp.a): Ik dank u daarvoor.

Sta mij toe om toch twee zaken in replek te geven. Ten eerste, u doet mij in uw antwoord denken aan een boekhouder die zegt dat dit de feiten zijn. Voor alle duidelijkheid, ik vind dat een boekhouder een achtenswaardig beroep is.

U geeft data en zegt wat u nog niet hebt gekregen. Ik zou van een minister van Buitenlandse Zaken, die begaan is met de internationale reputatie van ons land, verwachten dat hij ook zou hebben gezegd dat hij op bepaalde data de ministers van Tewerkstelling en van Justitie hierop zou hebben aangesproken of aangeschreven. Dat hoor ik niet en ik betreur dat. Misschien is dat wel gebeurd.

Ik heb ook ooit twee jaar en twee maanden in een regering gefunctioneerd en ik weet dat er een Overlegcomité bestaat waar de diverse ministers van diverse regeringen om de maand of de twee maanden samenkomen en waar deze aspecten ook kunnen worden geagendeerd. Ik hoor niet dat u dat hebt gedaan.

Als oppositielid kan ik dus alleen maar vaststellen dat hier geen vooruitgang wordt geboekt. Ik hoor u ook niet zeggen dat de vertraging in een bepaald optioneel protocol vooral te wijten is aan de Vlaamse of de Franstalige Gemeenschap, dus ik kan alleen maar vaststellen dat er blijkbaar weinig of geen interesse bestaat.

Ik betreur dat omdat ons land vanuit de VN-Mensenrechtenraad wel degelijk kritiek zal krijgen omdat dit niet rond is.

Ik denk dat wij ons niet eindeloos achter een institutioneel kader kunnen verstoppen. Dat institutioneel kader bestaat immers ook in diverse andere landen, zoals het Verenigd Koninkrijk, waar ook diverse parlementen dergelijke besprekingen moeten afronden en waar dat wel sneller kan.

Ik zit een beetje op mijn honger. Dat wou ik toch even meedelen.

courantes outrepasse ses compétences. M. Tuybens serait-il d'un autre avis?

01.03 Bruno Tuybens (sp.a): Quand les services du ministre ont-ils reçu le dossier d'assentiment relatif au protocole n° 12?

01.04 Steven Vanackere, ministre: Je vais m'efforcer de vous fournir une réponse au plus vite.

01.05 Bruno Tuybens (sp.a): La réponse du ministre est une vraie réponse de comptable.

J'estime que même en période d'affaires courantes le ministre des Affaires étrangères devrait prendre davantage l'initiative. A-t-il déjà abordé la question avec d'autres ministres? La question a-t-elle déjà été inscrite à l'ordre du jour du Comité de concertation qui se réunit normalement tous les deux mois? Le sujet ne semble guère soulever beaucoup d'intérêt et notre pays essuiera dès lors certainement les critiques du Conseil des droits de l'homme de l'ONU. Nous ne pouvons pas nous cacher indéfiniment derrière un cadre institutionnel: de nombreux autres pays connaissent également des structures complexes. Je reste par conséquent sur ma faim.

01.06 Minister **Steven Vanackere**: Mijnheer Tuybens, ik wou toch even opmerken dat het Overlegcomité in lopende zaken niet samenkomt. Ook dat behoort tot de doctrine.

Ik wil ook opmerken dat ik in mijn antwoord voldoende loyaliteit wil opbrengen tegenover de hele regering waartoe ik behoor, door mij er niet vanaf te maken door te zeggen dat ik een of ander ten aanzien van iemand anders heb ondernomen.

Ik heb uiteraard al met de minister van Justitie gesproken. Ik ken de druk die terecht uitgaat, onder meer van het middenveld, dat stelt dat hoe sneller er tot een institutioneel akkoord rond dat ankerpunt wordt gekomen, hoe beter. Wees ervan overtuigd dat ik daarover met de collega's spreek. Ik probeer in dit Parlement echter te antwoorden over de resultaten. Excuseer dat ik niemand aanwijs om te verklaren dat we er nog niet zijn. Ik geef gewoon de opsomming van hoe ver wij staan.

U wordt uiteraard niet door mij ondervraagd, dat is logisch. U geeft ook geen antwoord op de fundamentele vraag of uw fractie vindt dat men tijdens lopende zaken over de grondwettelijke doctrine moet stappen en verdragen moet goedkeuren, ook al kan men daarvan in eer en geweten, ook al zijn het behartigenswaardige verdragen, de urgentie niet aantonen? Is dat uw mening? Dan wil ik ze graag kennen.

In het andere geval blijft dit toch een verhaal zonder concrete implementatie.

01.07 **Bruno Tuybens** (sp.a): (...) een parlamentslid een parlementaire vraag stelt. Laat ons dit positief afsluiten. Wij wensen allebei dat er zo snel mogelijk een nieuwe regering komt.

De **voorzitter**: Daar kunnen jullie waarschijnlijk ook niets aan doen.

01.08 **Bruno Tuybens** (sp.a): Ik denk dat de heer Vande Lanotte al serieus zijn best heeft gedaan.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

02 **Vraag van de heer Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de burgerlijke eretekens voor dienstanciënniteit aan personeelsleden van alle niveaus" (nr. 3317)**

02 **Question de M. Stefaan Vercamer au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "les décorations civiles décernées aux agents de tous les niveaux en récompense de leur ancienneté de service" (n° 3317)**

02.01 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, van de grote wereldproblemen naar de kleine blijken van waardering voor personeel in overheidsdiensten.

Ik heb een tijdje geleden daarover al eens een vraag gesteld, mijnheer de minister. U hebt mij toen doorverwezen naar uw collega van Binnenlandse Zaken, mevrouw Turtelboom. Zij heeft mij opnieuw

01.06 **Steven Vanackere**, ministre: Le Comité de concertation ne se réunit pas en période d'affaires courantes. J'ai évidemment abordé le sujet avec les ministres compétents et je suis conscient des pressions de la société civile mais dans ma réponse j'ai surtout voulu m'attarder sur les résultats déjà enregistrés.

Il n'appartient évidemment pas à un ministre d'interroger un parlementaire mais je me demande tout de même si le groupe de M. Tobbacq est le cas échéant d'avis que le gouvernement en affaires courantes peut ratifier des traités dont l'urgence ne peut être démontrée.

01.07 **Bruno Tuybens** (sp.a): Espérons qu'un nouveau gouvernement soit formé le plus rapidement possible: il s'agit d'un souhait que le ministre partage certainement avec moi.

02.01 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Il y a quelque temps déjà, j'ai posé une question au sujet des distinctions et des ordres mais le ministre m'avait renvoyé à la ministre de l'Intérieur. Cette dernière me renvoie à son tour à

naar u verwezen. Ik moet volhouden.

Zij heeft mij gezegd dat enkel statutaire personeelsleden van alle niveaus worden gedecoreerd met eretekens, wat een algemeen onderscheid is niet alleen voor het personeel van de provincies maar ook voor andere ambtenaren. Er zijn nog andere verschillen tussen beide statuten, die objectief kunnen worden verantwoord.

Het verschil in behandeling geldt zowel voor de burgerlijke eretekens als voor de nationale orden. Dat onderscheid is blijkbaar belangrijk. Het gaat hier om een heel oude reglementering die voor de nationale orden in 1831 en voor de burgerlijke eretekens in 1867 is gestart.

In die tijd waren er volgens mevrouw Turtelboom uiteraard alleen maar statutaire ambtenaren. Zij heeft geen principieel bezwaar tegen het oprispen van de desbetreffende wetgeving en het eventuele wegwerken van het verschil tussen beide soorten ambtenaren.

Volgens haar komt een en ander op het terrein ook niet meer overeen met de realiteit van het aantal statutairen en contractuelen. Ik citeer haar even: "Aangezien voor de nationale orden mijn collega van Buitenlandse Zaken bevoegd is, zal een eventuele wijziging van de regelgeving in overleg met hem moeten gebeuren." Ter verduidelijking zegt ze nog: "Bij eretekens van nationale orden wordt het koninklijk besluit altijd genomen door de minister van Buitenlandse Zaken. Het is dus echt wel Buitenlandse Zaken dat elk dossier ter uitreiking van eretekens voorstelt."

Ik kom dan ook nog even terug op mijn initiële vraag, omdat de contractuelen in overheidsdienst het toch wel als een discriminatie aanvoelen dat zij niet in aanmerking komen voor eretekens en nationale orden. Wat is uw mening hierover? Hoe kunnen wij dat verschil wegwerken? Welke initiatieven kunnen wij binnen welk tijds kader ter zake nemen?

02.02 Minister **Steven Vanackere**: Mijnheer Vercamer, u verdient een antwoord van beide ministers.

Laten we goed het onderscheid maken. De uitreiking van de nationale orden gebeurt onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister van Buitenlandse Zaken in overeenstemming met de wet van 1 mei 2006 betreffende de toekenning van eervolle onderscheidingen in de nationale orden. De uitreiking van burgerlijke eretekens is geregeld bij KB, dat onder de bevoegdheid valt van de minister van Binnenlandse Zaken.

Dat verklaart ook meteen de aard van het antwoord. Het onderscheid in toekenning van de burgerlijke eretekens tussen statutaire en contractuele ambtenaren zou kunnen worden aangepakt.

Die aangelegenheid kan door de minister van Binnenlandse Zaken worden geïnitieerd.

Wanneer het gaat over de eretekens in de nationale orden, ben ik geconfronteerd, zoals u dat zelf vaststelt, met een wet en kan ik, gelet op het feit dat de regering zich in lopende zaken bevindt, geen uitspraak doen over een aanpassing daarvan. Dat is de situatie.

lui.

Mme Turtelboom m'avait répondu que seul des agents statutaires sont décorés. Ce traitement différencié s'applique aux distinctions civiles comme aux ordres nationaux. Lorsque ces ordres ont été créés, vers la moitié du XIXe siècle, il n'existait évidemment pas d'agents contractuels. La ministre est disposée à moderniser la loi mais me renvoie pour la modification du statut au ministre des Affaires étrangères compétent.

Que pense le ministre de cette discrimination? Comment peut-on gommer cette différence?

02.02 **Steven Vanackere**, ministre: La distinction entre les ordres nationaux et les distinctions civiles est importante. L'attribution des ordres nationaux se fait sous la responsabilité politique du ministre des Affaires étrangères, conformément à la loi du 1er mai 2006. L'attribution des distinctions civiles est réglée par arrêté royal et relève de la compétence de la ministre de l'Intérieur.

En ce qui concerne l'arrêté royal qui règle l'attribution des distinctions civiles, la ministre de l'Intérieur peut donc prendre une initiative pour mettre fin à la distinction qui est établie entre le personnel statutaire et le personnel contractuel.

La remise des distinctions

Als u mij vraagt naar mijn politieke appreciatie daarover, dan moet ik bijna buiten mijn functie stappen en als volksvertegenwoordiger samen met u zeggen dat er weinig motivatie te vinden is voor het maken van een onderscheid tussen medewerkers met een contractuele dan wel statutaire loopbaan wat de dienstanciënniteit betreft. Verder dan dat durf ik echter niet te gaan, omdat ik geen initiatief zal nemen in het kader van mijn opdracht als minister in lopende zaken.

Het was overigens vóór het interbellum niet gebruikelijk om ambtenaren – men maakte het onderscheid tussen statutair en contractueel toen niet eens – te vereren met zo een nationale orde. Eigenlijk werden de burgerlijke eretekens gehanteerd als appreciatie ten aanzien van ambtenaren. Pas bij het interbellum werd ook beslist om die dubbele mogelijkheid te creëren. Dat verklaart ongetwijfeld ook een deel van de verwarring tussen de twee.

honorifiques dans les ordres nationaux est réglée par la loi et en tant que ministre d'un gouvernement en affaires courantes il ne m'est pas possible de me prononcer sur une adaptation de cette loi. Personnellement, j'estime que la distinction entre contractuels et statutaires sur le plan de l'ancienneté de service n'est guère défendable mais je ne puis prendre d'initiative dans ce cadre.

Cette remise de distinctions honorifiques dans les ordres nationaux pour les fonctionnaires n'est d'ailleurs une réalité que depuis l'entre-deux guerres. Ils devaient auparavant se contenter de décorations civiles.

02.03 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de minister, ik zal opnieuw te rade gaan bij de minister van Binnenlandse Zaken voor de burgerlijke eretekens en ik wacht op een nieuwe minister van Buitenlandse Zaken voor de nationale eretekens.

02.03 Stefaan Vercamer (CD&V): Je vais donc me tourner à nouveau vers la ministre de l'Intérieur pour ce qui est décorations civiles et j'attendrai l'entrée en fonction du nouveau ministre des Affaires étrangères pour ce qui est des ordres nationaux.

02.04 Minister Steven Vanackere: Daarop is het inderdaad wachten. Het is al de tweede keer dat we op een nieuwe regering wachten.

De **voorzitter:** U zou dan misschien een ereteken kunnen krijgen, na die inspanning.

02.05 Stefaan Vercamer (CD&V): (...)

De **voorzitter:** Volksvertegenwoordigers krijgen eretekens, maar ze moeten wel acht jaar wachten, meen ik.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Ingeborg De Meulemeester aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de persvrijheid in Turkije" (nr. 3348)
- mevrouw Alexandra Colen aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de onderdrukking van de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid in Turkije" (nr. 3414)
- mevrouw Özlem Özen aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de persvrijheid in Turkije" (nr. 3505)

03 Questions jointes de

- Mme Ingeborg De Meulemeester au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la liberté de la presse en Turquie" (n° 3348)
- Mme Alexandra Colen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la répression de la liberté d'expression et de la liberté de la presse en Turquie" (n° 3414)

- Mme Özlem Özen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la liberté de la presse en Turquie" (n° 3505)

03.01 Alexandra Colen (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in Turkije werden op 3 maart zeven journalisten en twee schrijvers gearresteerd. Volgens het weekblad *Time* zou de arrestatie van Nedim Sener en Ahmet Sik verband houden met hun kritiek op de machtspositie binnen de Turkse staat van Fethullah Gülen, de leider van een naar hem vernoemde extremistische islamitische beweging.

Intussen werden twee andere journalisten, Vedat Yilidiz en Lokman Dayan, op 24 februari door een Turkse rechter veroordeeld tot een celstraf van zeven jaar en elf maanden vanwege het beweerde lidmaatschap van een illegale organisatie en vanwege het beweerd participeren in een verboden demonstratie in 2008.

Hoe beoordeelt de Belgische regering het beknotten van de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting in Turkije?

Op welke manier maakt ons land zijn bezorgdheid hierover kenbaar aan de Turkse autoriteiten?

Zal de houding van Turkije ten opzichte van de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting een invloed hebben op de Europese beslissing om Turkije al dan niet tot de EU toe te laten, of toch de procedure die daarvoor gevolgd wordt?

03.02 Minister Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Colen, ik ben inderdaad op de hoogte van de recente inbeschuldigingstelling van een aantal journalisten. Ik wens momenteel geen commentaar te geven over die individuele gevallen aangezien de gerechtelijke procedures lopend zijn.

Ik kan echter wel bevestigen dat ik de bezorgdheid van de Europese Commissie betreffende de persvrijheid in Turkije deel. Mijn ambassade in Ankara volgt die ontwikkelingen van nabij.

In haar laatste jaarlijkse vooruitgangsrapport van november van vorig jaar heeft de Europese Commissie onder andere heel speciaal haar ongerustheid uitgedrukt over het lot van de journalisten die onderworpen worden aan gerechtelijke onderzoeken en veroordelingen.

U weet dat in december, dus een maand later, de door mij voorgezeten Raad Algemene Zaken unaniem de analyse van de Commissie heeft gedeeld en haar aanbevelingen heeft gesteund.

Daarnaast heb ik, samen met mijn EU-collega's, in de conclusies die werden aangenomen in die zitting, Turkije gewezen op de noodzaak om als toetredingskandidaat het hervormingsproces voort te zetten, inclusief op het gebied van de criteria van Kopenhagen, die zoals u weet ook de persvrijheid inhouden.

03.01 Alexandra Colen (VB): Sept journalistes et deux écrivains ont été arrêtés en Turquie le 3 mars. Ces arrestations seraient liées aux critiques qu'ils ont émises concernant la position de force occupée par le mouvement islamiste Fethullah Gülen au sein de l'État turc. Deux autres journalistes ont été condamnés le 24 février à des peines de prison en raison de leur qualité présumée de membres d'une organisation illégale et de leur participation à une manifestation interdite en 2008.

Quel est le jugement porté par le gouvernement belge sur ces cas de restriction de la liberté d'expression et de la liberté de la presse en Turquie? Faisons-nous part aux autorités turques de notre inquiétude à ce sujet? Comment? Ces événements influenceront-ils sur le processus décisionnel européen relatif à l'éventuelle adhésion de la Turquie à l'Union européenne?

03.02 Steven Vanackere, ministre: J'ai pris connaissance de l'inculpation récente de plusieurs journalistes. Je ne souhaite actuellement pas commenter ces cas individuels étant donné que les procédures judiciaires sont en cours. Je puis cependant confirmer que je partage l'inquiétude de la Commission européenne concernant la liberté de la presse en Turquie. Notre ambassade à Ankara suit attentivement ces développements. Selon les informations dont nous disposons, aucun journaliste belge ne réside à Ankara, tandis que deux sont présents à Istanbul.

Dans son rapport d'avancement le plus récent, publié en novembre 2010, la Commission européenne fait part de son inquiétude concernant le sort des journalistes qui font l'objet d'enquêtes judiciaires et de condamnations en

Volgens onze informatie verblijven in Ankara geen Belgische journalisten, noch tijdelijk noch freelance. Naar mijn weten zijn er slechts twee Belgische journalisten in Istanbul, de twee andere correspondenten voor Belgische kranten hebben de Franse of de Nederlandse nationaliteit, maar beide journalisten zullen ook freelance werken.

Sinds het aantreden van eerste minister Erdogan in 2003 is in Turkije een schijnbaar groeiend zelfbewustzijn ontstaan dat Turkije een economische regionale macht van internationaal belang is. Dat gegeven heeft zich weerspiegeld in het Turks buitenlands beleid. Wij hebben dat hier reeds vaker besproken. Of voor Turkije een rol is weggelegd als voorbeeld van democratisering voor de demonstranten in Egypte, Tunesië, Jemen of Bahrein, zoals men soms aangeeft, zullen die landen zelf moeten beoordelen.

Ik heb er bij mijn collega Davutoglu en binnen de EU sterk voor gepleit om een versterkte dialoog tussen Turkije en de EU op te zetten als een goede manier om de democratische verzuchtingen van de Arabische bevolking mee te steunen. Belangrijk is natuurlijk dat we Turkije blijven steunen in hun streven naar een democratisch model met eerbied voor de mensenrechten. Ik blijf ervan overtuigd dat het perspectief van een EU-toetreding daartoe een sterke stimulans kan zijn maar wil tegelijkertijd aangeven dat een aantal recente ontwikkelingen aanleiding geven tot ongerustheid, zoals ik u bij het begin van mijn antwoord duidelijk heb gemaakt.

Turquie. En décembre, le Conseil "Affaires générales" a appuyé unanimement les recommandations formulées par la Commission. Nous avons fait savoir à la Turquie qu'en tant que candidate à l'adhésion, elle était tenue de poursuivre le processus de réformes y compris dans le domaine de la liberté de la presse.

Depuis l'entrée en fonction du premier ministre Erdogan en 2003, la Turquie prend de plus en plus conscience de sa qualité de puissance économique régionale au rayonnement international. Ce sentiment se reflète dans la politique étrangère menée par la Turquie. Les pays actuellement à la recherche d'un sursaut de démocratie au Moyen-Orient et en Afrique du Nord devront juger par eux-mêmes si la Turquie est apte à servir de modèle à cet égard.

J'ai plaidé auprès de mon homologue turc ainsi qu'au sein des instances européennes pour le renforcement du dialogue entre la Turquie et l'UE en vue de soutenir les aspirations démocratiques de la population arabe. Il importe évidemment de continuer à soutenir la Turquie dans sa volonté d'instaurer un modèle démocratique qui privilégie le respect des droits de l'homme. La perspective d'une adhésion à l'UE peut assurément constituer un stimulant dans ce cadre.

03.03 Alexandra Colen (VB): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. Wij delen uw bezorgdheid en ik meen dat iedereen dat doet. Het is misschien wel een interessante piste om Turkije als voorbeeld te stellen voor de rest van de Arabische wereld, maar bij elke versterking van contacten met Turkije vanwege de Europese Unie moet men dit toch in de gaten houden. Het is een nieuwe, onrustbarende evolutie. Ik denk dat iedereen dat hier in ons land en in het Westen met bezorgdheid volgt.

03.03 Alexandra Colen (VB): L'idée d'ériger la Turquie en exemple pour le reste du monde arabe est certes intéressante, mais nous ne pouvons ignorer cette évolution inquiétante sur le plan des entraves à la liberté dans ce pays.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Alexandra Colen aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de arrestatie van Iraanse oppositieleiders" (nr. 3409)

- mevrouw Juliette Boulet aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en

Institutionele Hervormingen over "de toestand in Iran" (nr. 3432)

04 Questions jointes de

- Mme Alexandra Colen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "l'arrestation de leaders de l'opposition iraniens" (n° 3409)

- Mme Juliette Boulet au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la situation en Iran" (n° 3432)

04.01 Alexandra Colen (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb voorheen nog vragen over Iran gesteld. De huidige vraag is redelijk recent en ligt in dezelfde lijn. Het gaat over de oppositieleiders Mousavi en Karroubi, die door het Iraanse regime zijn gearresteerd in het kader van de onrust in de Arabische wereld, waar ook in Iran een aantal personen pogingen ondernemen. Zij werden ervan beschuldigd contrarevolutionairen te zijn en hoogverraad te hebben gepleegd.

Welke mogelijkheden ziet de Belgische regering om druk op het Iraanse regime te zetten om politieke tegenstanders niet op te sluiten?

Zal België stappen zetten om voor voormelde arrestaties binnen de Europese Unie en de Verenigde Naties tot een veroordeling van Iran te komen?

04.02 Minister Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Colen, de situatie van de mensenrechten in Iran wordt steeds slechter. De terechtstellingen nemen toe. Ook de repressie neemt toe.

Tijdens de commissievergadering van 16 maart 2011 ben ik, zoals u zich wel zult herinneren, uitvoerig ingegaan op de situatie in Iran. Ik zal derhalve niet volledig op die discussie terugkomen.

U weet dat, volgens de informatie die door de Iraanse overheid werd verspreid, de oppositieleiders onder huisarrest zijn geplaatst. Het gebrek aan betrouwbare informatie over hun situatie is inderdaad onrustwekkend.

Op vraag van België en andere Europese lidstaten heeft de Europese Unie bij monde van mevrouw Ashton haar bijzondere, diepe bezorgdheid uitgedrukt over de situatie van de twee voormelde leiders. Zij heeft gevraagd dat hun bewegingsvrijheid zou worden gerespecteerd.

De Europese Unie heeft ook laten blijken dat zij zich zorgen maakt over de situatie van talrijke andere personen in Iran, die ook het slachtoffer zijn van repressie door de autoriteiten. Zij heeft gevraagd dat ook voor hen bewegingsvrijheid en vrijheid van meningsuiting en van vereniging zouden worden gerespecteerd.

Op 21 maart hebben de ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie op de Europese Raad Buitenlandse Zaken, waaraan ik ook heb deelgenomen, heel duidelijke conclusies goedgekeurd met

04.01 Alexandra Colen (VB): Les chefs de l'opposition iranienne, Mousavi et Karroubi, ont été arrêtés par le régime iranien. Celui-ci craint en effet que les troubles qui ont éclaté dans le monde arabe inspirent aussi l'opposition iranienne. Les deux leaders sont accusés d'être des contre-révolutionnaires et de s'être rendus coupables de haute trahison.

Quelle pression le gouvernement belge peut-il exercer sur le régime iranien pour mettre fin à l'emprisonnement des opposants politiques? Va-t-il effectuer des démarches pour faire condamner ces arrestations par l'UE et les Nations Unies?

04.02 Steven Vanackere, ministre : La situation des droits de l'homme en Iran ne cesse de régresser: le nombre d'exécutions ne cesse d'augmenter et la répression se renforce.

Selon les autorités iraniennes, les chefs de l'opposition ont été placés en résidence surveillée. L'absence d'informations fiables à propos de leur situation est inquiétante. L'UE a exprimé cette inquiétude par la voie de Mme Ashton et a demandé que la liberté de mouvement des opposants soit respectée. L'UE a également indiqué qu'elle s'inquiète du sort des nombreux autres. Nous avons dit que les libertés de mouvement, d'expression et d'association ne peuvent être entravées.

Le 21 mars, le Conseil européen des ministres des Affaires étrangères a approuvé des conclusions claires concernant la situation des droits de l'homme en

betrekking tot de mensenrechtensituatie in Iran. U weet dat zij op een politiek van dubbele benadering gebaseerd blijven. Enerzijds, wil de Unie een dialoog, indien zulks mogelijk is. Anderzijds, wil zij echter ook druk uitoefenen, indien zulks noodzakelijk is.

Op het niveau van de Verenigde Naties hebt u genoteerd dat de Algemene Vergadering tegen eind 2010 een heel kritische resolutie over de mensenrechtensituatie in Iran heeft goedgekeurd. Ik kan u ook meegeven dat de Mensenrechtenraad in Genève, met de duidelijke steun van België, gisteren een resolutie over de situatie van de mensenrechten in Iran heeft goedgekeurd. Die resolutie voorziet ook in het aanduiden van een bijzondere rapporteur door de Verenigde Naties voor deze situatie.

Iran. L'Union veut entretenir le dialogue tout en exerçant une pression.

L'Assemblée générale des Nations Unies a approuvé fin 2010 une résolution très critique. Le Conseil des droits de l'homme à Genève a adopté hier, avec l'appui de la Belgique, une résolution demandant de désigner en Iran un rapporteur spécial des Nations Unies pour faire rapport sur les droits de l'homme en Iran.

04.03 Alexandra Colen (VB): Mijnheer de minister, ik meen dat het wel nuttig is om een bijzondere rapporteur aan te duiden want de dubbele aanpak die u beschrijft in het kader van de raad van ministers voor Buitenlandse Zaken van de Europese Unie behelst dialoog en druk.

04.03 Alexandra Colen (VB): Un tel rapporteur spécial est très certainement utile: dialogue et pressions doivent aller de pair pour atteindre un résultat.

Wij weten allemaal dat dialoog in het geval van Iran tot nu toe niet veel heeft uitgehaald. Ik juich het toe dat men daar ook vanuit de VN meer aandacht aan begint te schenken. Ik blijf het thema volgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Bruno Tuybens aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de bescherming van de bewoners van het Ashraf-vluchtelingenkamp" (nr. 3467)

05 Question de M. Bruno Tuybens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la protection des habitants du camp de réfugiés d'Ashraf" (n° 3467)

05.01 Bruno Tuybens (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eersteminister, het vluchtelingenkamp Ashraf op Iraaks grondgebied is bevolkt door zowat 3 400 Iraniërs. De Iraakse regering heeft sinds begin 2009 het kamp Ashraf omsingeld, waardoor familieleden en advocaten de toegang wordt verboden en levensmiddelen, brandstof, medische zorg en andere voorzieningen worden verhinderd of vertraagd.

De vluchtelingen in het kamp werden reeds meermaals het slachtoffer van gewelddadige aanvallen. Verschillende familieleden zijn na hun bezoek aan Ashraf bij terugkeer naar Iran opgepakt en in sommige gevallen ter dood veroordeeld.

Bij een gewelddadige aanval in juli 2009 van het kamp door Iraakse strijdmachten kwamen elf dissidenten om het leven en raakten er vijfhonderd gewond. Die aanval werd door de internationale gemeenschap veroordeeld. De aanvallen en repressies tegen de Ashraf-bewoners worden naar verluidt gerechtvaardigd omdat de naam van de PMOI, dus de Iraanse volksmohajedin, op de zwarte terreurlijst van de Verenigde Staten staat. Het Amerikaanse hof van beroep in Washington heeft echter in juli 2010 het ministerie van Buitenlandse Zaken gevraagd om de terreurlijst te herzien.

Het Europees Parlement heeft op 25 oktober van vorig jaar via een

05.01 Bruno Tuybens (sp.a): Le camp de réfugiés irakien d'Ashraf, qui abrite quelque 3 400 Iraniens, subit depuis le début de 2009 les blocus du gouvernement irakien. Le même gouvernement a déjà mené une attaque violente contre le camp, faisant 11 morts et 500 blessés. Ces actions contre les habitants du camp sont justifiées par le fait que l'Organisation des moudjahiddin du peuple iranien (OMPI) figure sur la liste noire des organisations terroristes des États-Unis. Le Parlement européen ainsi que de nombreux parlementaires du monde entier, parmi lesquels la plupart des sénateurs belges, ont déjà exprimé leur soutien aux habitants du camp et demandé que les dispositions nécessaires en matière de sécurité soient prises. Il a déjà été demandé à

schriftelijke verklaring haar steun betuigd aan de inwoners van het Ashraf-kamp. Een soortgelijke verklaring werd in december 2010 door de meerderheid van Belgische senatoren ondertekend. In totaal hebben 4 000 parlementsleden aan beide zijden van de Atlantische Oceaan zich uitgesproken ter ondersteuning van de Ashraf-bewoners en de noodzaak van veiligheidsvoorzieningen en garantie voor hun bescherming door VN- en Amerikaanse troepen.

De secretaris-generaal van de VN, zijn speciale vertegenwoordiger in Irak, de missie ter assistentie van de VN in Irak en de hoge commissaris van de VN-Mensenrechtenraad worden opgeroepen om de status van de inwoners van Ashraf als beschermde personen volgens de vierde conventie van Genève te erkennen, elke vorm van gedwongen verplaatsing in Irak van en geweld tegen de bewoners te verbieden, een team van plaatselijke toezichthouders te benoemen en de nodige stappen te zetten om de barricades en de ongegronde arrestatiebevelen op te heffen.

Mijnheer de minister, mijn vraag luidt in hoeverre de Belgische regering volgens u voldoende stappen heeft gezet om, al dan niet in EU-verband, de VN aan te moedigen de voornoemde verzoeken in acht te nemen en in uitvoering te brengen? Of zijn er plannen in die zin voor de nabije toekomst?

Gelet op uw antwoord op de vorige vraag, zal de rapporteur van de VN-Mensenrechtenraad inzake Iran, die gisteren is aangesteld, zich ook met die problematiek inhouden? Het gaat immers om een groep van 3 400 Iraniërs die zich in het vluchtelingenkamp van Irak bevinden.

05.02 Minister **Steven Vanackere**: Mijnheer de voorzitter, ik zal om te beginnen een poging doen om te antwoorden op de laatste vraag die u eraan toevoegt. Ik doe dat onder voorbehoud van latere correctie.

Ik heb altijd begrepen dat het aanduiden van een rapporteur rond de situatie inzake mensenrechten in Iran wel degelijk niet zozeer het geheel van de Iraanse mensen, desgevallend in andere landen betreft, maar wel degelijk betrekking heeft op Iran als land. Ik durf dus veronderstellen dat u eerder een negatief antwoord op uw laatste bijkomende vraag zult hebben.

Ik ga nu in op uw vragen. Het is niet de eerste keer dat ik over deze situatie ondervraagd word. Ik heb ook een paar schriftelijke vragen in dat verband gekregen. Ik bouw dus voort op wat ik het Parlement hierover al eerder heb gezegd.

Ik betreur de situatie in kamp Ashraf en pleit voor het opstarten van een vreedzame dialoog om een oplossing te vinden. De Belgische ambassade in Amman die bevoegd is voor Irak heeft verscheidene malen onze humanitaire bekommernissen gedeeld met de EU-partners in Irak. Mijn diensten blijven de zaak opvolgen via contacten met de VN, onder andere met het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen in Genève en met de VN-missie in Irak UNAMI die de situatie van nabij volgt. Zoals elk land moet Irak de soevereiniteit over het geheel van zijn territorium kunnen uitoefenen, met inbegrip van kamp Ashraf. Net zoals de rest van de internationale gemeenschap verwacht België dat een oplossing voor de situatie van kamp Ashraf zal gevonden worden die conform het internationale recht en de

l'ONU d'offrir des garanties en matière de sécurité aux habitants de ce camp.

Le gouvernement belge s'est-il suffisamment employé à encourager l'ONU? Le rapporteur du Conseil des droits de l'homme des Nations Unies pour l'Iran se penchera-t-il également sur la question?

05.02 **Steven Vanackere**, ministre: Le rapporteur spécial sur la situation des droits de l'homme en Iran s'occupe des droits de l'homme dans le pays même et non des citoyens iraniens résidant dans d'autres pays.

Je regrette la situation qui existe actuellement dans le camp d'Ashraf et je plaide pour qu'un dialogue pacifique soit instauré afin de dégager une solution. L'ambassade belge à Amman a déjà fait part, à plusieurs reprises, de cette préoccupation aux partenaires européens présents en Irak. Mes services continueront à suivre ce dossier par le biais des contacts qu'ils entretiennent notamment avec le Haut Commissariat pour les réfugiés à Genève et avec la mission onusienne en Irak. L'Irak exerce l'autorité souveraine sur l'ensemble de son territoire, y compris le camp d'Ashraf. La Belgique souhaite que ce

fundamentele rechten van de mens is.

Wat de Iraakse autoriteiten van plan zijn met kamp Ashraf blijft momenteel onduidelijk maar de continue opvolging door de Belgische diplomatieke posten heeft er wel voor gezorgd dat onder andere via UNAMI bevestigd wordt dat Irak zich zal houden aan het zogenaamde internationale principe van *non-refoulement* en dus de bewoners van kamp Ashraf niet tegen hun wil naar Iran zal terugsturen.

problème soit résolu conformément au droit international et aux droits fondamentaux de l'homme. L'Irak a en tout cas indiqué qu'il respectera le principe du non-refoulement et que, par conséquent, il ne renverra pas les résidents du camp contre leur gré vers l'Iran.

05.03 Bruno Tuybens (sp.a): Mijnheer de minister, ik ben in elk geval blij te horen dat Irak zich zal houden aan het principe van *non-refoulement* in deze situatie. Ik dank u ook voor uw antwoord met betrekking tot de inspanningen die de Belgische diplomatieke posten ter plaatse leveren.

05.03 Bruno Tuybens (sp.a): Je m'en réjouis, ainsi que des efforts fournis par les postes diplomatiques belges sur place.

05.04 Minister Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, een elektronische verificatie heeft intussen de bevestiging opgeleverd dat het zeer expliciet niet de bedoeling is dat de VN-rapporteur zich zou bezighouden met deze aangelegenheid.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Bruno Tuybens aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "het jaarverslag van Human Rights Watch" (nr. 3468)
- de heer Tanguy Veys aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "het jaarverslag van Human Rights Watch" (nr. 3638)

06 Questions jointes de

- M. Bruno Tuybens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "le rapport annuel de 'Human Rights Watch'" (n° 3468)
- M. Tanguy Veys au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "le rapport annuel de 'Human Rights Watch'" (n° 3638)

06.01 Bruno Tuybens (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een vraag *out of the box*, die te maken heeft met eerdere uitspraken van u in tal van dossiers.

Ik las in de inleiding van het jaarrapport van Human Rights Watch van Kenneth Roth, een heel interessant man, dat de Westerse landen die de mensenrechten hoog in het vaandel dragen een gebrek aan daadkracht tonen ten aanzien van landen die op grote schaal mensenrechten schenden. Ik denk dat u dit al meermaals uit mijn mond hebt gehoord.

Daarentegen zijn sommige overheden zoals China en Sri Lanka niet bang om drukmiddelen te gebruiken om kritiek op schendingen van de mensenrechten de kop in te drukken.

Ik citeer de heer Roth: "Veel Westerse landen, waaronder België, de Europese Unie en de VN, opteren bij hun contacten met regimes die mensenrechten niet respecteren steeds vaker voor een zachtere aanpak. Zelden worden doelstellingen of referentiepunten aangeduid, nochtans noodzakelijk indien men resultaten wil boeken. Indien ze al bestaan, worden ze vaak genegeerd. Deze zachte methodiek is aangewezen wanneer er wel een wil is in hoofde van het regime, maar de *resources of knowhow* niet voorhanden zijn. Indien er echter

06.01 Bruno Tuybens (sp.a): Dans sa préface au Rapport mondial de *Human Rights Watch*, Kenneth Roth dénonce la trop grande inaction des pays occidentaux à l'encontre des États qui bafouent les droits de l'homme. Face à leur manque criant de bonne volonté, la pression politique et publique exercée est insuffisante. Or la récente abdication de Moubarak, par exemple, a démontré que la pression peut aboutir là où une approche tout en douceur échoue. C'est ainsi que les clauses relatives aux droits de l'homme que l'on inscrit dans les accords commerciaux bilatéraux peuvent constituer, à mon avis, des instruments de pression efficaces.

Que pense le ministre de l'analyse

een gebrek aan wil is, dan is publieke en politieke druk nodig."

Verder schrijft de heer Roth dat het niet gebruiken van druk de dialoog en de samenwerking minder effectief maakt, vermits de overheid weet dat er niets te vrezen valt. Regimes die mensenrechten schenden, weten dat deze schendingen productief zijn. Door druk en/of sancties zullen de kosten verhogen bij het schenden van mensenrechten. De kosten kunnen hierbij de baten overtreffen.

Ik wil toch even vermelden dat deze vraag op 12 februari werd ingediend. Ondertussen is al een en ander gebeurd in noordelijk Afrika.

Het recente aftreden van Mubarak heeft overigens andermaal aangetoond dat publieke en internationale druk voor belangrijke doorbraken kan zorgen wanneer een zachte aanpak faalt.

Ik ben van mening dat onder meer mensenrechtenclausules in bilaterale handelsovereenkomsten doeltreffende drukkingmiddelen kunnen zijn.

Mijnheer de minister, wat is uw appreciatie over deze bijdrage van Kenneth Roth in het jaarrapport van HRW? Deelt u de mening van de auteur dat België en de Europese Unie steeds vaker kiezen voor een zachte onderhandelingsaanpak? Kunt u deze keuze motiveren?

Bent u bereid om in de toekomst, indien de zachte aanpak niet blijkt te werken, meer politieke druk uit te oefenen tegenover staten of regimes die op grote schaal de mensenrechten schenden?

Overweegt u anders om te springen met de mensenrechtenclausules in de handelsakkoorden zodat ze meer effect zouden kunnen ressorteren?

06.02 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag betreft ook het jaarverslag van Human Rights Watch, maar ik pleit ervoor dat u een beetje objectiviteit aan de hand legt en zich niet enkel op een bron mag baseren, met name dit HRW-verslag.

De oorspronkelijke bedoeling van Human Rights Watch, ooit begonnen als Helsinki Watch, was schendingen van de mensenrechten achter het IJzeren Gordijn aan het licht te brengen. Vandaag is die focus terecht verlegd, maar ik stel vast dat sommige conflictzones veel meer aandacht krijgen dan andere.

Zo publiceerde Human Rights Watch vijf ophefmakende rapporten over Israël en de Palestijnse gebieden sinds de oorlog van januari 2009, terwijl er op twintig jaar tijd slechts vier rapporten verschenen over het conflict in het Indiase Kasjmir. Die oorlog eiste nochtans al minstens 80 000 levens en foltering en buitengerechtelijke moorden zijn er schering en inslag.

Noan Polak is een New-Yorkse schrijver die kritiek uit aan het adres van HRW. Hij stelde dat de organisatie wel van zich laat horen wanneer Palestijnen slecht behandeld worden door Israël, maar dat ze veel minder geïnteresseerd is wanneer de daders collega-Arabieren zijn.

de M. Roth? Est-il exact que la Belgique et l'Union européenne adoptent trop souvent une attitude de négociation timide? Comment justifier une telle attitude? Le ministre est-il disposé à renforcer la pression politique sur les régimes impénitents? L'intégration de clauses relatives aux droits de l'homme dans les accords commerciaux bilatéraux ne pourrait-elle constituer un moyen efficace à cet égard?

06.02 Tanguy Veys (VB): Dans les analyses réalisées par *Human Rights Watch*, certaines zones de conflit reçoivent une attention beaucoup plus grande que d'autres. C'est ainsi que depuis la guerre de janvier 2009, HRW a publié cinq rapports qui ont fait couler beaucoup d'encre sur Israël et les territoires palestiniens alors qu'en vingt ans, il n'a fait paraître en tout et pour tout que quatre rapports sur le conflit au Cachemire indien qui a pourtant déjà fait 80 000 morts au moins et dans le cadre duquel tortures et meurtres impunis sont monnaie courante. Si l'on en croit l'écrivain new-yorkais Noan Polak, HRW s'insurge quand des Palestiniens sont maltraités par Israël mais s'empresse moins de protester lorsque les auteurs de faits répréhensibles sont des collègues

Ik geef twee voorbeelden. In 2007 bombardeerde het Libanese leger het vluchtelingenkamp van Nahr-al-Bared vlakbij Tripoli. In die stad zwaaiden de extremisten van Fatah al-Islam toen de plak. Bij dat bombardement kwamen meer dan 100 burgers om het leven en moesten 30 000 anderen op de vlucht slaan. HRW bracht een persmededeling uit, maar een rapport kwam er nooit.

Dat onevenwicht lag aan de basis van een publieke uitbrander die HRW kreeg van de stichter van de organisatie, nu voorzitter-emeritus, de befaamde publicist Robert Bernstein. Hij verweet HRW in *The New York Times* dat de organisatie haar middelen en energie veel meer in open en democratische landen investeert dan in de gesloten maatschappijen. Ik citeer hem: "Het spreekt voor zich dat dat werk vooral in het Midden-Oosten moet gebeuren. In de regio zijn er tal van autoritaire regimes die het niet nauw nemen met de mensenrechten en toch schreef HRW de voorbije jaren veel meer veroordelingen over Israël dan over eender welk land in de regio."

Hij haalde aan dat Israël een bevolking van 7,4 miljoen inwoners telt, dat er minstens 80 mensenrechtenorganisaties actief zijn, dat de media krachtig en vrij zijn, dat de regering democratisch verkozen werd, dat Justitie geregeld ingaat tegen de regering en dat er per capita wellicht meer journalisten zijn dan in eender welk ander land. Ik citeer hem nog even verder: "Ondertussen regeren de Arabische en Iraanse regimes over ongeveer 350 miljoen mensen. De meeste regimes gedragen zich brutaal, gesloten en autocratisch."

Nog steeds volgens Bernstein moet HRW terugkeren naar haar basisopdracht en naar de nederigheid van haar beginperiode, "zoniet wordt de geloofwaardigheid van de organisatie onherroepelijk ondermijnd en zal haar belangrijke rol in de wereld grotendeels uitgespeeld zijn".

Nog een tweede kort voorbeeld. In juli 2009 publiceerde *The Wall Street Journal* een andere zware beschuldiging aan het adres van HRW. Een delegatie van het HRW-team was onder leiding van de andere vice-voorzitter Sarah Leah Whitson in Saoedi-Arabië fondsen gaan werven als steun voor "de strijd tegen de pro-Israëllobby".

Toen dit werd voorgelegd aan de voorzitter van de HRW-afdeling in het Midden-Oosten, Kenneth Roth, werd dit niet ontkend. Collega Tuybens verwees hier ook naar.

Een van de Saoediërs die het HRW-team toen ontmoette, was lid van de Shura Raad, het orgaan dat toezicht uitoefent op de strikte wahabitische interpretatie van de islamitische wet en dat heel erg discriminerend is voor vrouwen, geen vrijheid van godsdienst erkent en ervoor verantwoordelijk is dat waarschijnlijk meer mensenrechten worden geschonden dan gerespecteerd.

Mijnheer de minister, ik verneem graag of u bij uw appreciatie van het jaarverslag van Human Rights Watch rekening zult houden met deze vaststellingen? Zo ja, in welke zin? Zo nee, waarom niet?

Bent u van oordeel dat het jaarverslag van Human Rights Watch een objectief document is dat mee een basis kan vormen om een

arabes. Ainsi, HRW consacrerait beaucoup plus de temps et d'énergie à dénoncer des anomalies dans les pays aux frontières ouvertes et dirigés par des régimes démocratiques qu'à signaler des dysfonctionnements dans les pays dirigés par des régimes verrouillés et autocratiques.

Le ministre en tiendra-t-il compte lors de sa lecture du rapport annuel de *Human Rights Watch*? Ce rapport annuel constitue-t-il pour lui un document objectif pouvant le guider dans sa politique?

beleidsstandpunt in te nemen en te kiezen voor een zachte of een harde aanpak? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

06.03 Minister **Steven Vanackere**: Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst en vooral onderstrepen dat het de taak is van de civiele maatschappij om met alle lobby- en drukkingvaardigheden zoveel mogelijk invloed aan te wenden om staten en internationale organisaties ertoe aan te zetten zich zo robuust mogelijk op te stellen inzake de buitenlandse politiek met het oog op het beschermen en het bevorderen van de mensenrechten.

Ik respecteer de mening van de civiele maatschappij. De rol van deze organisaties is volgens mij cruciaal. Ik weet dat er binnen onze eigen binnenlandse politiek een ogenblik is gekomen waarop het primaat van de politiek bijzonder populair werd en een deel van de civiele maatschappij erop aandrong dat de politiek alle verantwoordelijkheid moest opnemen. Ik hoor bij die politici die vinden dat ook met het middenveld rekening moet worden gehouden.

Ik vind dat de analyses van het middenveld en van de civiele maatschappij onontbeerlijk zijn om met volle kennis van zaken een buitenlands beleid uit te stippelen. Ik maak er ook een erezaak van hen te ontvangen, naar hen te luisteren en men hen in dialoog te treden, en op die manier een zo precies en correct mogelijk zicht te krijgen op elke situatie die zich aandient. Daarbij moet men wel rekening houden met het feit dat de ultieme verantwoordelijkheid een andere aangelegenheid is, die inderdaad de politiek toekomt.

Het is duidelijk, mijnheer Veys, dat België zich voor zijn buitenlands beleid baseert op een veelheid van bronnen, waaronder de rapporten van verschillende mensenrechtenorganisaties. Het komt mij niet toe een inschatting te maken van de werkwijze van deze organisaties, maar ik verzeker u dat wij ons niet op eenzijdige interpretaties baseren maar op een veelheid van bronnen.

Dit gezegd zijnde, het is de rol van de staten en ook van de Europese Unie, om uit te maken wat er concreet kan worden verwezenlijkt met een derde land, en wat de meest adequate wegen en middelen zijn om dat land ervan te overtuigen de mensenrechten te respecteren en vooruitgang te boeken op dat vlak.

Vooruitgang op het vlak van mensenrechten – zoals ik al eerder heb aangestipt, onder meer in mijn toespraak van 28 februari op de Mensenrechtenraad – neemt tijd in beslag. Soms duurt het jaren, soms zelfs decennia.

Mijnheer Tuybens, ook al omdat u zelf verwijst naar recente evenementen in de Arabische wereld, vermeld ik dat vooruitgang op het vlak van mensenrechten evenzeer het resultaat is van een interne evolutie binnen die samenlevingen als van inspanningen van de internationale gemeenschap.

Ik wil toch even iets zeggen over het tegenvoorbeeld dat ik steeds voor ogen hield. Ik vind echt dat bij de val van het apartheidsregime in Zuid-Afrika een verschil is gemaakt door de internationale gemeenschap en ik meende oprecht dat een volgehouden positie van de internationale gemeenschap daar het verschil heeft gemaakt. Maar toen ik die analyse deelde met Zuid-Afrikaanse partners leidde dat

06.03 **Steven Vanackere**, ministre: Le rôle de la société civile est crucial pour ce qui est d'inciter les États et les organisations internationales à faire preuve de fermeté dans leur politique étrangère dans le domaine de la protection des droits de l'homme. Je mets dès lors un point d'honneur à dialoguer avec la société civile. La responsabilité finale relève toutefois des politiques.

Pour définir sa politique étrangère, la Belgique se fonde sur une multitude de sources, parmi lesquelles les rapports des différentes organisations de défense des droits de l'homme. Nous évitons dès lors toute interprétation partielle. Il appartient aux États et à l'UE d'évaluer concrètement ce qui peut être réalisé sur le plan des droits de l'homme.

Il faut parfois des années voire des dizaines d'années pour réaliser certains progrès dans le domaine des droits de l'homme. Les événements récents dans le monde arabe sont autant le résultat d'une évolution interne au sein des sociétés concernées que des efforts incessants consentis par la communauté internationale.

Il relève du rôle des États d'exercer des pressions et de prendre des mesures en faveur des droits de l'homme. Les actions discrètes sont souvent plus efficaces que les déclarations grandiloquentes, les menaces et les sanctions.

Ces menaces et autres sanctions font bel et bien partie de l'arsenal de l'UE en cas de violations graves des droits de l'homme, comme en Iran par exemple. L'approche choisie par l'UE et la Belgique ne peut être considérée ni comme douce, ni comme dure.

voor mij bijna tot een uitbrander. "Vergeet het", zegden zij; "dat was niet jullie revolutie, maar onze revolutie", voegden zij eraan toe.

Ik heb ook respect voor degenen die zeggen dat echte vooruitgang in een land eerst en vooral bereikt wordt doordat men in het land zelf kan rekenen op energie en engagement vanwege de betrokken mensen.

U had het over de Arabische evolutie. U verwees ook naar Mubarak. Welnu, als hij iets aantoonde, dan is het wel degelijk dat regimes op een bepaald ogenblik veeleer kreunen onder een gebrek aan legitimiteit vanuit hun eigen bevolking dan wel dat wij zomaar mogen beweren dat wij dat met internationale druk hebben bekomen. De waarheid zal in het midden liggen, maar ik wens dat toch aan te geven, teneinde het debat voldoende te voeden met andere inzichten.

Het is natuurlijk de rol van staten om druk uit te oefenen en maatregelen te nemen ten voordele van mensenrechten, zonder dat ik daarbij noodzakelijkerwijze denk dat alleen maar grote publieke verklaringen het verschil gaan maken. Discrete acties is een techniek die evenzeer tastbare resultaten oplevert en die soms effectiever is dan dreigementen en sancties. Ook dreigementen en sancties maken echter deel uit van het arsenaal van de Europese Unie die niet aarzelt om zich daarop te beroepen ingeval van zware mensenrechtenschendingen. Het voorbeeld van Iran hebben wij daarnet nog aangehaald.

De acties van de Unie en haar lidstaten beperken zich niet tot woorden. Een dialoog met een derde land over mensenrechten vindt nooit geïsoleerd plaats, maar wordt steeds vergezeld van andere acties ten voordele van mensenrechten en hun verdedigers.

Samengevat, de aanpak van de Europese Unie en van België zijn zacht noch hard te noemen. Het gaat er niet om een keuze te maken tussen dialoog en samenwerking, aan de ene kant, en het aanwenden van politieke druk, aan de andere kant. Het gaat erom een politiek te volgen die al deze instrumenten combineert, alle beschikbare middelen aanwendt, strategieën ontwikkelt en concrete resultaten aflevert, zelfs al lijkt dat soms veel tijd te vergen.

Met andere woorden, het gaat over een termijnvisie waarbij men naar de bevolking moet luisteren en waarbij men rekening moet houden met de evolutie en de specifieke omstandigheden die gelden voor elk land. Het gaat er daarbij in elk geval om de universaliteit van de mensenrechten te beschermen.

U weet dat België gedurende het Europees voorzitterschap, samen met de diensten van de hoge vertegenwoordigster Catherine Ashton, geijverd heeft voor een algemene herziening van het Europese mensenrechtenbeleid. Het is mogelijk dat wij volgende week in onze gedachtewisseling daarop nog gaan terugkomen. Die herziening, die in nauwe samenwerking met de Commissie Mensenrechten van het Europees Parlement en de organisaties van de civiele maatschappij werd uitgevoerd, beoogt die politiek efficiënter, gericht, coherenter en duidelijker aanwezig te maken in alle domeinen van de buitenlandse politiek van de Unie.

Een antwoord op uw laatste vraag. U weet dat het handelsbeleid een

Notre politique, qui consiste à combiner l'ensemble des instruments, permet d'obtenir des résultats concrets, même si ces derniers semblent parfois tarder à se manifester. Cette vision à long terme consiste à écouter le peuple et à prendre en considération les circonstances spécifiques à chaque pays. Ceci étant dit, l'universalité des droits de l'homme reste bien entendu un principe inaliénable.

Au cours de la présidence belge de l'UE, notre pays a préconisé, de concert avec les services de Mme Ashton, une révision générale de la politique européenne en matière de droits de l'homme. Cette initiative, mise en œuvre en collaboration étroite avec la commission des droits de l'homme du Parlement européen et les organisations de la société civile, vise à assurer une intégration plus efficace, plus ciblée, plus cohérente et plus claire de la politique en matière de droits de l'homme dans l'ensemble des domaines de la politique étrangère de l'Union.

La Commission européenne est exclusivement compétente pour la mise en œuvre de la politique commerciale. Les accords de libre-échange les plus récents comportent des chapitres importants dédiés à l'État de droit, aux droits de l'homme, aux droits du travail, au développement durable et à la bonne gouvernance. Sous la présidence belge, ces principes ont encore été réitérés explicitement par le Conseil lors de l'élaboration d'une nouvelle politique européenne relative aux investissements internationaux.

van de belangrijkste gemeenschappelijke domeinen van de Europese Unie is waarbij de Europese Commissie over een exclusieve bevoegdheid beschikt voor de uitvoering ervan. De meest recente vrijhandelsakkoorden bevatten belangrijke hoofdstukken over mensenrechten, arbeidsrechten, duurzame ontwikkeling en goed bestuur. Bovendien moet het buitenlandse handelsbeleid van de Europese Unie worden geleid door de principes en de doelen van het buitenlands beleid van de Unie, zoals het respect voor de rechtsstaat, de mensenrechten en de duurzame ontwikkeling. Onder het Belgische voorzitterschap hebben wij dat principe door de Raad nog eens uitdrukkelijk laten herhalen in het kader van de ontwikkeling van een nieuwe Europese politiek op het vlak van internationale investeringen.

06.04 Bruno Tuybens (sp.a): Ik deel absoluut uw mening dat interne aspecten een belangrijkere rol kunnen spelen dan externe druk. Ik heb naar Libië verwezen. Het gebrek aan legitimiteit van een overheid bij de eigen bevolking kan soms belangrijker zijn dan een gebrek aan internationale legitimiteit.

Deze ochtend was ik op de startzitting van PEN International in de KVS. De Chinese *key note speaker* gaf aan dat 450 miljoen Chinezen op dit ogenblik gebruikers zijn van sociale media, internet, Facebook en andere. Het is ontzettend belangrijk voor de mensen in het land die een hopelijk uitsluitend geweldloze strijd tegen het eigen regime wensen te voeren, dat zij worden gemotiveerd door krachtdadige duidelijke stellingnames van de internationale gemeenschap over dat land. De media kunnen via internet een bijzonder groot verschil maken.

Laat de ministers van Buitenlandse Zaken en laat diverse internationale instellingen ervoor zorgen dat zij heel duidelijk zijn in hun appreciatie van een gewelddadig regime, zodanig dat deze boodschap ook wordt gehoord via de sociale media door die opposanten die een gewelddadig, mensenrechtenonvriendelijk, niet-democratische overheid of autoriteit zouden willen bekampen.

Ten tweede, u zegt dat het soms lang duurt. Dat is juist. Sommige elementen van wijziging op het vlak van de mensenrechten duren enorm lang. Ik kan alleen maar vaststellen dat de internationale gemeenschap altijd heel snel kan overeenkomen als het gaat over het inzetten van militaire middelen en dergelijke meer als dit nodig is. Welnu, éénzelfde vorm van daadkracht zou ook wel eens geapprecieerd worden indien het gaat over mensenrechtenschendingen, die op minder grote schaal, maar toch even duidelijk en daadkrachtig, door de internationale gemeenschap zouden kunnen worden veroordeeld.

Ik blijf op dat vlak een beetje op mijn honger zitten. Ik ben het ermee eens dat wij af en toe diplomatisch moeten zijn, maar ik ben het eigenlijk eens met Kenneth Roth wanneer hij zegt dat wij soms een beetje te weinig daadkrachtig zijn vanuit de Europese Unie.

06.05 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord en de duiding bij zijn houding tegenover de

06.04 Bruno Tuybens (sp.a): Je suis tout à fait d'accord avec vous pour dire que les aspects internes peuvent jouer un rôle plus important que la pression extérieure. Lors d'une réunion de PEN International, il a été annoncé qu'aujourd'hui, 450 millions de Chinois utilisent l'Internet et les médias sociaux. Il est important que les personnes qui veulent lutter – espérons-le de manière non violente – contre leur propre régime, se sentent confortées par une position ferme de la communauté internationale vis-à-vis de leur pays. Les ministres des Affaires étrangères et les institutions internationales doivent être très clairs dans leur appréciation d'un régime violent afin que ce message puisse également parvenir aux opposants du régime par le biais des médias sociaux.

Il faut parfois attendre très longtemps avant que les choses bougent sur le plan des droits de l'homme, mais la communauté internationale peut manifestement se mettre très rapidement d'accord sur l'engagement de moyens militaires. J'apprécierai que l'on fasse preuve d'un dynamisme comparable lorsqu'il s'agit de réprimer les violations des droits de l'homme. Je partage l'analyse de M. Kenneth Roth selon laquelle l'UE réagit parfois de manière trop peu déterminée.

06.05 Tanguy Veys (VB): Je partage les préoccupations du

informatie.

Ik deel in elk geval zijn bezorgdheid omtrent de mensenrechten. Ik heb hier zeker geen pleidooi willen houden om geen rekening te houden met de civiele maatschappij of het middenveld. Zij hebben zeker een rol te spelen. Ik heb hier alleen een pleidooi gehouden voor het duiden waar die civiele maatschappij of dat middenveld voor staat en te waarschuwen voor een eenzijdige interpretatie. Ik hoop alvast dat die nood aan objectiviteit ook terug te vinden zal zijn wanneer beleidskeuzes moeten worden gemaakt.

In reactie op de heer Tuybens, wil ik zeggen dat ik zijn enthousiasme en analyse op het vlak van de sociale media niet deel, toch zeker niet als het over Libië gaat. Misschien vinden wij mekaar wel in onze bezorgdheid om de mensenrechten. Als het over een krachtdadig optreden gaat, meen ik dat er vaak nog veel tijd en overleg voorafgaat aan een militair ingrijpen.

ministre en ce qui concerne les droits de l'homme. Je n'ai certainement pas demandé de ne pas tenir compte de la société civile. J'ai simplement mis en garde contre une interprétation unilatérale. J'espère que cette objectivité se reflètera dans les choix politiques.

Je ne partage pas l'analyse de M. Tuybens concernant les médias sociaux, surtout lorsqu'il s'agit de la Libye. Peut-être partageons-nous cependant les mêmes préoccupations en ce qui concerne les droits de l'homme. À mon estime, on prend largement son temps et on se concerte longuement avant d'entamer une action militaire.

06.06 Bruno Tuybens (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik voel altijd een wrange nasmaak in mijn mond, wanneer ik van het Vlaams Belang iets over mensenrechten moet horen. Dat wou ik even laten weten.

06.06 Bruno Tuybens (sp.a): J'éprouve toujours un sentiment d'amertume lorsque j'entends le Vlaams Belang parler des droits de l'homme.

De **voorzitter**: Dat is goed, maar het debat is tussen u en de minister vandaag.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

07 Samengevoegde vragen van

- mevrouw **Alexandra Colen** aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de situatie in Bahrein" (nr. 3552)
- de heer **Peter Luykx** aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de blijvende onrust in Bahrein" (nr. 3571)

07 Questions jointes de

- Mme **Alexandra Colen** au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la situation à Bahreïn" (n° 3552)
- M. **Peter Luykx** au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "les troubles persistants à Bahreïn" (n° 3571)

07.01 Alexandra Colen (VB): Mijnheer de minister, ik zal niet uitweiden over de situatie in Bahrein. Het is een van de landen die nu volop in de maalstroom van de geschiedenis worden meegezogen. Daar worden ook protesten met geweld onderdrukt. Recentelijk gebeurde dat opnieuw. Die situatie zal waarschijnlijk nog even voortduren. De monarchie kreeg de hulp van buitenlandse troepen uit bevriende soennitische landen, naar aanleiding van de opstand van zijn sjiitische burgers, onder andere van Saoedi-Arabië, waarmee het een verdrag heeft gesloten.

Het is alvast opvallend dat Saoedi-Arabië zich binnen het kader van de VN bijvoorbeeld niet bemoeit met Libië.

Hoe evolueert de situatie in Bahrein? Hoeveel Belgen verblijven er in

07.01 Alexandra Colen (VB): Bahreïn est aspiré par le mouvement de l'histoire: des mouvements de protestations y ont été et y sont toujours réprimés dans la violence. La monarchie a été soutenue en cela par des troupes envoyées par des pays sunnites alliés, dont l'Arabie Saoudite.

Comment évolue la situation à Bahreïn? Combien de Belges y résident? Sont-ils en danger?

Bahrein? Is er dreigend gevaar voor onze landgenoten daar? Welke maatregelen worden overwogen om landgenoten te evacueren indien de toestand uit de hand loopt?

Quelles mesures sont envisagées pour évacuer nos compatriotes?

07.02 Minister **Steven Vanackere**: Mevrouw Colen, de situatie in Bahrein blijft natuurlijk bijzonder volatiel. Mijn diensten in Brussel en in de regio blijven de situatie op de voet volgen, ook uiteraard wegens de aanwezige Belgen.

07.02 **Steven Vanackere**, ministre: La situation à Bahreïn reste floue. La communauté belge établie dans ce pays compte un peu moins de 200 personnes dont plusieurs sont déjà parties. Par ailleurs, les Affaires étrangères déconseillent de se rendre à Bahreïn et demandent aux ressortissants belges qui y séjournent toujours d'envisager de quitter le pays. Une évacuation n'est toutefois pas encore à l'ordre du jour.

De Belgische gemeenschap in Bahrein bestaat uit net geen 200 personen. Een aantal van hen is al naar België of naar landen in de buurt vertrokken. Het departement Buitenlandse Zaken raadt alle reizen naar Bahrein af. De Belgen die nog in het land verblijven, wordt gevraagd te overwegen om het land te verlaten, uiteraard via commerciële vluchten. De situatie wordt dagelijks geëvalueerd en er is met andere woorden op dit ogenblik nog geen sprake van de evacuatie van de nog aanwezige Belgen. Dat is vandaag niet aan de orde.

We hebben op 21 maart samen met de andere EU-collega's conclusies aangenomen met de boodschap namens de EU 27 dat de autoriteiten geen geweld zouden gebruiken en dat alle partijen spoedig een concrete nationale dialoog aangaan, waartoe ook mevrouw Ashton reeds heeft opgeroepen. Dat is uiteraard de enige manier om een duurzame oplossing te bieden.

Les conclusions européennes du 21 mars en appellent clairement aux autorités locales pour qu'elles fassent preuve de la plus grande réserve s'agissant de l'utilisation de la violence. Elles plaident également en faveur de la mise sur pied rapide d'un dialogue national constructif. Je me suis rallié à ces conclusions sous la forme d'une déclaration personnelle. Nous continuons en tout état de cause à suivre la situation de près.

Ik heb mij in een persoonlijke verklaring aangesloten bij die boodschap en mijn bezorgdheid geuit over het gebruikte geweld. Ik kan u verzekeren, mevrouw Colen, dat we de situatie op de voet blijven volgen en niet zullen aarzelen om er de gepaste conclusies uit te trekken, in het bijzonder met betrekking tot de Belgen in Bahrein.

07.03 **Alexandra Colen** (VB): Dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Vraag van mevrouw Alexandra Colen aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de situatie in Jemen" (nr. 3553)**

08 **Question de Mme Alexandra Colen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la situation au Yémen" (n° 3553)**

08.01 **Alexandra Colen** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de vraag is een gelijkaardige vraag als de vorige vraag. Er zijn nog dergelijke situaties, maar het gaat ook weer over een situatie, waarbij wij merken dat een poging vanuit de bevolking om het voorbeeld van andere landen te volgen, met geweld wordt onderdrukt.

08.01 **Alexandra Colen** (VB): La situation au Yémen est comparable à celle de Bahrein. Des journalistes étrangers ont été expulsés du pays et des morts sont déjà tombés par dizaines la semaine dernière.

In Jemen werden ook buitenlandse journalisten het land uitgezet. Tijdens de voorbije weken zijn al meer dan dertig mensen omgekomen. Hun aantal is denkkelijk al gestegen sinds ik mijn vraag heb opgesteld. Enkele tientallen mensen zijn dus al omgekomen.

Comment évolue la situation? Combien y a-t-il de Belges au Yémen? Sont-ils menacés? Quelles mesures sont envisagées pour les évacuer?

Opnieuw is mijn vraag de volgende.

Hoe evalueert de regering de situatie in Jemen thans? Wat is de

situatie van de Belgen die in Jemen verblijven? Hoeveel Belgen zijn er in Jemen? Is er dreigend gevaar voor hen? Welke maatregelen worden op dit moment getroffen en welke maatregelen worden eventueel overwogen, om de betrokkenen te evacueren, indien de toestand uit de hand zou lopen?

08.02 Minister **Steven Vanackere**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Colen, het is inderdaad juist dat de repressie van de protesten op vrijdag 18 maart het leven heeft gekost aan niet minder dan 52 personen. President Saleh wordt politiek steeds meer geïsoleerd, nadat een aantal hooggeplaatste militairen en hoge ambtenaren zijn overgelopen naar de zijde van de betogers.

Ik herinner aan de verklaring op 21 maart, op Europees niveau. De Raad Buitenlandse Zaken heeft toen het gebruik van geweld tegen de betogers uitdrukkelijk veroordeeld en opgeroepen tot een onmiddellijke en substantiële dialoog met de oppositie.

Volgens onze informatie verblijven er momenteel nog 12 Belgen in Jemen. Wegens de zeer ernstige veiligheidssituatie werd alle landgenoten sinds 12 maart aangeraden om Jemen te verlaten. Ik kan u wel zeggen dat weinig landgenoten gevolg hebben gegeven aan het advies om het land te verlaten. Uit de dagelijkse contacten die wij hebben met onze ereconsul in Sanaa blijkt dat de veiligheidssituatie er voor onze landgenoten status-quo blijft en dat er voorlopig geen problemen zijn met onze landgenoten waarmee onze ereconsul in verbinding staat.

In geval van escalatie en indien de nood zich voordoet voor activering van een crisisdossier zijn er concrete afspraken gemaakt met de Nederlandse ambassade te Sanaa.

08.02 **Steven Vanackere**, ministre: La répression du mouvement de protestation du vendredi 18 mars 2011 au Yémen a coûté la vie à 52 personnes. Le président Saleh est de plus en plus isolé sur le plan politique dès lors qu'un certain nombre de militaires et de fonctionnaires de haut rang sont passés dans le camp des protestataires.

Le 21 mars dernier, le Conseil européen des Affaires étrangères a formellement condamné l'usage de la violence vis-à-vis des manifestants et a demandé qu'un véritable dialogue soit immédiatement instauré avec l'opposition.

Selon les informations dont nous disposons, douze Belges se trouvent actuellement au Yémen. Dès le 12 mars, nous avons conseillé à tous nos ressortissants de quitter le pays mais ils ont été peu nombreux à suivre cet avis. Notre consul honoraire à Sanaa nous a fait savoir que la situation sur le plan de la sécurité est stable pour nos compatriotes. Nous avons déjà conclu des accords concrets avec l'ambassade néerlandaise sur les actions à mener en cas d'urgence.

08.03 **Alexandra Colen** (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Voor elk van die landen is het goed dat men, net zoals voor Tunesië en Egypte, oproept tot het intomen van de impulsen om bevolkingsprotesten met geweld te onderdrukken. Het is een oproep tot een brede dialoog, over alle partijen heen. Ik denk dat wij vanuit Europa niet veel anders kunnen doen. In elk van die landen zal de situatie op een heel eigen manier evolueren, omdat de omstandigheden, de geschiedenis en de verhoudingen in elk land anders zijn. Wij blijven het echter allemaal met interesse en een zekere bezorgdheid volgen.

08.03 **Alexandra Colen** (VB): L'appel à ne pas réprimer par la violence des mouvements de protestation populaire est positif. L'Europe ne peut guère faire plus. Chaque pays a sa propre histoire et ses propres caractéristiques et la situation y évoluera dès lors de manière différente.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 **Vraag van de heer Tanguy Veys aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de nieuwe wet van de Knesset die financiële transparantie oplegt**

aan ngo's die financieel gesteund worden door het buitenland" (nr. 3637)

09 Question de M. Tanguy Veys au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la nouvelle loi de la Knesset qui impose la transparence financière aux ONG bénéficiant d'un soutien financier de l'étranger" (n° 3637)

09.01 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de minister, collega Brems heeft de problematiek reeds bij een vorige gelegenheid aan bod gebracht in onze commissie. Ik wens u echter toch nog even op een aantal feiten te wijzen.

Een nieuwe wet van de Knesset in Israël doet het nodige stof opwaaien. Niet-gouvernementele organisaties die financieel door buitenlandse regeringen gesteund worden, moeten melding maken van die steun. Die wet is zeker niet antidemocratisch, wat nochtans beweerd wordt door de tegenstanders. Niet toevallig zijn die critici in hoofdzaak de mensen die die buitenlandse gulheid genieten.

De wet kreeg heel veel steun in de Knesset, onder meer van parlementsleden van Labour en Kadima. De nieuwe regelgeving moet een gapende leemte in de Israëlische democratie opvullen. De voorbije jaren schonken Europese regeringen immers jaarlijks ongeveer 100 miljoen euro belastinggeld aan kleine Israëlische, Palestijnse en Europese groeperingen. Die organisaties sponsoren pseudoacademische conferenties, adverteren in de krant en organiseren publieke bijeenkomsten waar luidop beschuldigingen over Israëlische malversaties verkondigd worden. De publieke opinie heeft volgens de verdedigers van de wet het recht te weten dat die activiteiten financieel gesteund worden door een buitenlandse regering. Die transparantie is volgens hen een noodzakelijke voorwaarde om een geïnformeerd debat te voeren, een essentieel element van het democratisch bestel. Elke regering heeft immers belangen en gebruikt haar macht om die doelstellingen te bereiken.

Als afgevaardigden van Zweden, Zwitserland, Denemarken, Noorwegen en een dozijn andere landen bijvoorbeeld de macht aanwenden om tientallen Israëlische organisaties zoals *Breaking The Silence* of *Yesh Din* te financieren, dan vechten die organisaties ook voor de belangen van hun sponsors. Ook het *Public Committee Against Torture in Israel* krijgt buitenlandse financiële steun. De leden van die organisatie reizen de wereld rond en vertellen overal dat Israël een land van oorlogscriminelen is. Een aantal van de medewerkers van die ngo's zijn bovendien eenvoudigweg gebuisde politici. Ze behaalden geen zetel in de Knesset en dus gebruiken ze nu buitenlandse fondsen om toch nog macht uit te oefenen, macht die ze niet via de stembusslag konden bereiken.

In de meeste Europese landen worden de details van die financieringen zelfs strikter geheimgehouden dan de militaire plannen. Er vinden geen parlementaire hoorzittingen plaats om de legitimiteit, de wijsheid en de gevolgen van die financiering te bediscussiëren. De besluitvorming is absoluut niet transparant, waardoor de kans bestaat dat die regelgeving in strijd is met het strafrecht van de landen in kwestie. Dat werd onlangs nog duidelijk in Canada, dat ook financiële steun levert aan ngo's.

Met de goedkeuring van de wetgeving over buitenlandse regeringssteun staat de deur nu open om ook meer transparantie te krijgen over private sponsoring uit het buitenland.

09.01 Tanguy Veys (VB): Une nouvelle loi israélienne prévoit que les organisations non gouvernementales qui reçoivent une aide financière octroyée par des gouvernements étrangers doivent en faire état. Contrairement à ce qu'affirment ses adversaires, cette loi n'est absolument pas antidémocratique. Elle a bénéficié d'un soutien important à la Knesset et elle vise à combler une lacune dans la démocratie israélienne. Les gouvernements européens versent chaque année 100 millions d'euros à des organisations qui dénoncent des malversations israéliennes. Le but de cette loi est simplement de faire en sorte que l'opinion publique sache que ces actions et communications sont soutenues financièrement par des gouvernements étrangers.

Sont concernées des organisations israéliennes telles que *Breaking The Silence*, *Yesh Din* ou *Public Committee Against Torture in Israel*. Les membres de ces organisations parcourent le monde pour faire passer un seul message: Israël est un pays de criminels de guerre. Certains collaborateurs de ces ONG sont des responsables politiques qui ne sont pas parvenus à obtenir un siège à la Knesset et qui tentent ainsi d'acquérir tout de même un peu de pouvoir.

Dans la plupart des pays européens, les détails de ces financements sont plus secrets que les plans militaires. Aucune audition parlementaire n'y est consacrée et le processus décisionnel n'est absolument pas transparent. Le risque d'un conflit avec le droit pénal des pays concernés existe dès lors, comme on l'a vu récemment encore au Canada.

Naar aanleiding van een vraag van collega Brems in de commissievergadering van 26 januari had staatssecretaris Chastel gezegd dat die parlementaire onderzoekscommissie haar werkzaamheden nog niet heeft beëindigd, dus dat er nog niet gespeculeerd kon worden over de conclusies.

Mijnheer de minister, graag had ik u de argumenten die ik vandaag gebracht heb, toch willen meegeven, met de vraag of u daarmee rekening wenst te houden op het moment dat die conclusies daar bekend zullen raken.

Hebt u oor voor de door mij aangehaalde argumenten? Zo ja, voor dewelke? Zo neen, waarom niet?

09.02 Minister **Steven Vanackere**: Mijnheer de voorzitter, het wetgevende proces dat ten grondslag lag aan de betreffende wetgeving, werd zowel door de EU als door België nauwlettend opgevolgd. De door u voorgelegde motivatie van de auteurs van de wet is ons dus goed bekend.

Vrijheid van verenigingsleven, onafhankelijkheid en transparantie met betrekking tot de financieringsbronnen van ngo's stonden voor België en haar EU-partners centraal. Elk van die beginselen was wat ons betreft een element van beoordeling. In die zin kan België enkel toejuichen dat de recent geamendeerde ngo-wetgeving striktere transparantievereisten oplegt.

De EU en België brachten wel het vroegere wetsvoorstel meermaals ter sprake in contacten met Israëlische gesprekspartners, omdat het initiële voorstel voorwaarden oplegde die de werking van de ngo's in gevaar zouden kunnen brengen, onder andere door het verlies van hun belastingvrijstelling. In het wetsvoorstel dat de Knesset uiteindelijk goedkeurde, werd rekening gehouden met die bekommernissen. De geamendeerde versie legt de bijkomende transparantievereisten evenwel enkel op voor publieke bronnen van financiering. Private financieringsstromen blijven voorlopig buiten schot, hetgeen een aantal ngo's trouwens betreurt.

L'approbation de la nouvelle loi israélienne offre la perspective d'une transparence accrue concernant le parrainage privé de l'étranger. En réponse à une question de Mme Brems, le secrétaire d'État Chastel a indiqué le 26 janvier que la commission d'enquête parlementaire n'avait pas encore clôturé ses travaux. Le ministre est-il à l'écoute des arguments que j'ai développés à ce sujet aujourd'hui?

09.02 **Steven Vanackere**, ministre: Je connais les arguments que vient d'avancer M. Veys puisque l'UE et la Belgique ont suivi très attentivement ce processus législatif en Israël. La liberté d'association ainsi que l'indépendance et la transparence du financement des ONG constituant pour nous des principes essentiels, la Belgique se félicite que la législation israélienne sur les ONG renforce désormais les exigences de transparence en la matière.

L'UE et la Belgique ont régulièrement abordé ce thème auprès de leurs interlocuteurs israéliens en indiquant que la proposition initiale risquait de mettre en danger le fonctionnement des ONG, notamment par le biais de la suppression de l'exonération fiscale. Les auteurs de la loi amendée ont tenu compte de ces observations et se sont limités à imposer des exigences de transparence supplémentaires en matière de financements publics. Certaines ONG déplorent le fait que les flux financiers provenant du secteur privé ne sont pas concernés par cette loi.

09.03 **Tanguy Veys** (VB): Bedankt voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 **Vraag van de heer Tanguy Veys aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "de opschorting van een geplande wet die voorziet in de teruggave**

en compensatie van tijdens de Holocaust in beslag genomen privé-eigendommen in Polen" (nr. 3639)

10 Question de M. Tanguy Veys au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "la suspension d'une loi en projet qui prévoit la restitution de propriétés privées saisies en Pologne pendant l'Holocauste ainsi qu'une compensation" (n° 3639)

10.01 **Tanguy Veys** (VB): Mijnheer de voorzitter, dit is mijn laatste vraag en ze zal niet zo lang zijn.

De huidige Poolse regering heeft begin maart beslist om een geplande wet op te schorten. Deze wet voorziet in de teruggave en compensatie van vooral Joodse privé-eigendommen, die in beslag werden genomen tijdens de periode 1939/1989, en in het bijzonder tijdens de periode 1939/1945 van de Holocaust. Deze beslissing kwam er omwille van de slechte economische toestand in Polen die de financiering van die wet onmogelijk maakt.

Verschillende Poolse regeringen hebben in het verleden nochtans herhaaldelijk gepleit voor deze teruggave van eigendommen of de vergoeding ervan. De meeste andere EU-landen, waar sprake is van een soortgelijk probleem, hebben al veel langer voorzien in wetten die zorgen van restitutie of compensatie voor in beslag genomen activa.

Dit is niet alleen een kwestie van rechtvaardigheid, maar het is ook van belang voor de Polen zelf. Op die manier komt immers een einde aan een juridische discussie over wie nu al dan niet eigenaar is van bepaalde eigendommen. Tegen deze opschorting werd al geprotesteerd door tal van Poolse en buitenlandse organisaties, maar ook door diverse buitenlandse mogendheden zoals de Verenigde Staten.

Heeft de minister maatregelen genomen om te protesteren bij de Poolse overheid tegen de opschorting van deze geplande wet? Zo ja, welke en met welk resultaat? Zo nee, waarom niet? Heeft de minister maatregelen genomen om op het niveau van de Europese Unie te protesteren tegen de opschorting van deze geplande wet? Zo ja, welke en met welk resultaat? Zo nee, waarom niet?

10.02 Minister **Steven Vanackere**: Mijnheer de voorzitter, de werkzaamheden van het Pools Parlement aangaande een nieuwe wet die in de schadevergoeding of de restitutie van in beslag genomen eigendommen zou voorzien, zijn opgeschort.

Voornoemde wetgeving zou op de periode 1939 tot 1989 betrekking hebben. Zij zou dus betrekking hebben op feiten die zowel van tijdens de Tweede Wereldoorlog als van tijdens het communistisch regime kunnen dateren.

Volgens onze informatie heeft geen enkele staat via formele, officieel-diplomatieke, weg bij de Poolse regering gereageerd tegen de beslissing tot schorsing van de bedoelde, parlementaire werkzaamheden. De meeste landen beschouwen een en ander als een interne Poolse aangelegenheid. Ook België heeft op dit ogenblik niet de intentie om in de bewuste zaak de Poolse regering te interpellieren.

10.03 **Tanguy Veys** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik wil er niettemin op wijzen dat de staatssecretaris voor holocaustzaken van de Verenigde

10.01 **Tanguy Veys** (VB): En raison de la situation économique déplorable, le gouvernement polonais a décidé début mars de suspendre la mise en oeuvre d'une loi visant à régler la restitution et la compensation de biens privés, appartenant pour la plupart à des Juifs, qui ont été saisis entre 1939 et 1989, et notamment pendant l'Holocauste. Pourtant, cette restitution est une question de justice et offre en même temps une sécurité juridique à toutes les parties.

Le ministre a-t-il protesté auprès du gouvernement polonais contre la suspension de cette loi ou a-t-il fait des démarches pour qu'une telle action soit entreprise au niveau de l'UE?

10.02 **Steven Vanackere**, ministre: Le Parlement polonais a en effet suspendu ses travaux concernant cette loi. Selon nos informations, aucun État n'a fait part d'une réaction officielle auprès des autorités polonaises s'agissant de cette suspension. La plupart des pays considèrent ce dossier comme une matière relevant de la politique interne de la Pologne et la Belgique n'a actuellement pas l'intention d'interpeller le gouvernement polonais à ce sujet.

10.03 **Tanguy Veys** (VB): Le secrétaire d'État américain chargé de la question de l'Holocauste,

Staten, Stuart Eisenstadt, wel degelijk tegen de opschorting van de wet in kwestie heeft geprotesteerd. Zijn protest was ook een officieel standpunt van de Verenigde Staten.

U maakt zich er ter zake dus toch iets te gemakkelijk vanaf, door geen stappen te ondernemen. Ik zou ervoor willen pleiten dat u minstens op het niveau van de Europese Unie erover waakt dat het bewuste dossier wel degelijk wordt aangekaart.

10.04 Minister **Steven Vanackere**: Mijnheer de voorzitter, ook de fractie van de heer Veys moet eens uitmaken wat naar haar oordeel een regering in lopende zaken wel en niet moet doen. Wanneer zij ervoor kiest kritiek uit te oefenen op de grenzen van lopende zaken, die naar de smaak van hun fractievoorzitter worden overschreden, moet zij indachtig zijn dat zij in voorkomend geval minder gemakkelijk adviezen kan geven aan een regering, om haar aan te sporen bepaalde acties te ondernemen.

De **voorzitter**: Dat is juist.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 16.12 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.12 uur.

Stuart Eisenstadt, a quant à lui protesté contre cette suspension et ces protestations traduisaient la position officielle des États-Unis. Le ministre fait donc preuve d'une réelle légèreté et devrait veiller à ce que cette question soit à tout le moins abordée au niveau de l'UE.

10.04 **Steven Vanackere**, ministre: Le groupe auquel appartient M. Veys devrait également nous expliquer ce qu'un gouvernement en affaires courantes doit et ne doit pas faire. Si M. Annemans considère que ce gouvernement transgresse les limites de ses compétences, les membres de son groupe ne devraient pas inciter le gouvernement à prendre certaines initiatives.

Le **président**: Vous avez raison.